

FALLACY (aneb LOGICKÉ OMYLY, KLAMY A BLUDY) (seriál, pokračování č.3.)

Stáhněte si třetí pokračování na.

<http://hurontaria.baf.cz/FALLACY/fallacy3.pdf>

Starší seriály najdete na:

<http://hurontaria.baf.cz/FAKE/fake.htm>

. Dnes tedy pokračujeme s dalšími dvěma alogizmy a hned uvádíme, jakou obranu proti nim v diskuzi použít. není sice vždy férová, ale na klamy se musí podobně . . .

3) ODVOLÁNÍ SE (APPEAL, citování či odkazy na citáty - je zde nebezpečí zkreslení významu)

=====

3a) ODVOLÁNÍ NA AUTORITU (nejde ani třeba o přímou citaci)

Už Palacký říkal...

Obrana: Ale teď už to neříká :-). Ale vážně: ani Palacký neznal všecko a s tím "dobrým Rakouskem" to značně přehnal.

3b) ODVOLÁNÍ NA VŠEOBECNÉ MÍNĚNÍ (jedna paní povídala . . .)

Celá vesnice je proti němu

Obrana: Vy jste se všech ptal? I nemluvňat?

3c) KDYŽ OSTATNÍ VĚŘÍ, ŽE JE TO PRAVDA, TAK TO MUSÍ BÝT PRAVDA (neurčitá reference, hádání)

Totéž jako 3b).

On tomu věří, tak já tomu věřím.

Obrana: To všechno děláte po něm?

3d) KDYŽ DRUZÍ TO TAKÉ TAK DĚLAJÍ . . . Totéž jako 3c).

Přihlásila se jich většina, takže něco na tom je.

Obrana: Myslíte jako něco špatného, když se všichni nechají tak lehce zmanipulovat?

3e) ZBOŽNÉ PŘÁNÍ (víra či hádání)

Však on z toho vyroste . . .

Obrana: No on už ale pár let neroste :-).

3f) ZÍSKÁNÍ SOUHLASU VÝHRŮŽKOU (logické vydírání)

Být tebou, radši bych mu s tím návrhem nechodil na oči, znáš ho, ne?

Obrana: Já s e radši přesvědčím sám. Mluvíce o očích, strach má také velké oči :-).

3g) APELOVÁNÍ NA STRACH (velmi spolehlivý nátlak bázní :-)

Možná, že ten čaj nepomůže, ale já bych ho radši pil a neriskoval!

Obrana: A co když naopak ublíží? Pak bych ho tedy mohl pít?

3h) KDYŽ NÁM TO DĚLÁ DOBŘE . . . (je to mírný zápor, i když se tváří jako souhlas)

Ten přípravek na růst vlasů je ohromný: jen si to namažeš, už jako bys omládl.

Obrana vtipem: To udělá alkohol taky a levněji.

3i) ARGUMENT Z IGNORANCE (hledá se prostě nějaký důvod, jakkoli malicherný)

Je divné, že on se také jmenuje Kolářík.

Obrana : Tak se jmenuje v republice ještě další stovka lidí. To je teda ještě divnější :-).

3j) ODVOLÁNÍ SE NA NOVOTU (nové přece musí být lepší :-)

Ty nové běžky (lyže) z Finska budou rozhodně lepší.

Obrana: Proč ne, když budou lepší než ty norské, rakouské i švýcarské. Pravda, jistě budou lepší, ale než CO?

3k) ODVOLÁNÍ SE NA SYMPATIE (sympatický zloděj už není zloděj?)

Ovšem, ty děti tu kradou, ale vždyť to jsou jenom děti.

Obrana: Až vyrostou, tak to krást přestanou nebo budou krást lépe?

3m) ZESMĚŠŇOVÁNÍ PROHLÁŠENÍ (ironie vždy zabere, obzvláště podpásová :-)

Ten Galileo musí být blázen, ne? Kdyby se země otáčela, tak všichni upadneme na zem.

(Jiná verze: tak odletíme odstředivou silou . . . nebo: tak by se stromy kolem nás pořád pohybovaly dokola)

Obrana: To máte z kolotoče nebo přímo z hlavy?

3n) ODVOLÁNÍ SE NA SOUCIT (lidé rádi soucítí, ani neví proč . . .")

Oni to neumějí, to je přece polehčující okolnost

Obrama Ironi: ano, kdyby to uměli a udělali to dobře, tak to by byla naopak přitěžující

okolnost :-)

3o)ODVOLÁNÍ NA TRADICI (co bylo dobré za Marie Terezie, bude dobré i dnes)

Ale my jsme to nikdy předtím nedělali! .

Obrana:Zde si nemohu odpustit uvést jednu příhodu ze zaměstnání. Byla to elektronická firma a já navrhoval jisté vylepšení technologického procesu. Na mítinku mi jakýsi tvrdošíjný odpůrce prohlásil přesně totéž, totiž že TO TOTIŽ NIKDY PŘEDTÍM NEDĚLALI. Na to jsem mu odpověděl - popravdě řečeno jsem to ani tak zle nemyslel, "my se tu bavíme o elektronice a ne o někoho svatební noci". Naštěstí se ostatní přítomní zasmáli a moje "drzost" mě nestála mé zaměstnání. Nepoužívejte to prosím na svého představeného. Příklad je to dobrý, ovšem měl jsem to podat jemněji, ale zase by to tak nezabralo :_)

4) ARISTOTELOVÝCH 13 CHYB

=====

4a) DŮRAZ

Je možné, že zrovna TY by sis tohle myslel?

Narážka útočí na osobní reputaci a to, že je tvrzení prostě "očividně" nesprávné.

Obrana tokem: Je možné, že zrovna TY si myslíš, že je to špatně? :-).

4b) NEJASNÝ, NEPŘESNÝ VÝZNAM (amfibol)

Brzo, brzičko, vše se změní.

Obrana otázkou: "Brzo" jako slib nebo jen jako výmluva?

4c) DVOJÍ MÍNĚNÍ (ekvivokace)

Jsou to černí pasažéři (míněni ti, co jezdí "na černo")

Obrana vtipem: Ano, kdysi černí pasažéři ani nesměli do "autobusů bílých"

4d) SKLÁDÁNÍ (užívání nelogických složení)

Zkontroluj jen výrobky, co jsou v rozích krabice. Když jsou dobré, celá krabice je dobrá.

Obrana: Chytrý výrobce tedy dá dobré výrobky jen do čtyř rohů, ne?

4e) ROZDĚLENÍ (případně nesprávné zevšeobecňování)

V krabici, kde je jeden defektní výrobek, jsou všechny defektní .

Obrana: A kde je jeden dobrý výrobek, jsou všechny dobré?

4f) ŘEČNICKÝ OBRAT (bez logiky, ale bazíruje na naivitě)

Ty jsi se zbláznil!

Obrana: Vy jste prosím doktor nebo kolega pacient??

4g) NÁHODNÉ SPOJENÍ (bezdůvodné)

Je hezké odpouštět našim nepřátelům, ale neměli bychom zase my jim dát také něco na odpouštění?

Obrana: Odpouštěním nedokazujeme nepříteli, že jsme lepší, ale právě sami sobě, že jsme lepší. On je jen ta veličina, která se z procesu "matematicky" vyloučí :-).

4h) POTVRZENÍ NÁSLEDNÉHO ÚČINKU (a tím potvrzení údajné příčiny, z latinského "později, tedy proto", zámá chyba kauzalistů) .

Čím víc piješ, tím víc rozliješ. Čím víc rozliješ, tím míň vypiješ. Čili: čím víc piješ, tím míň vypiješ.

Jasný nesmysl, ale ne už tak jasný, použije-li se na něco jiného, méně přehledného.

4i) KLAMNÉ ZJEDNODUŠOVÁNÍ (aby prý to divák pochopil)

Prostě řečeno, pořád chodíš pozdě. Zítra také jistě přijdeš pozdě.

Obrana: Kolik dáte, když nepřijdu pozdě?

4j) ODMÍTNUTÍ DÍKY IGNORANCI (nezná příčinu, proč něco použít, tak machruje)

Ne, děkuju. Počítač mi s ničím nemůže pomoci.

Obrana: Vy nevíte jak na to?

4k) TO SI ŘÍKÁ O OTÁZKU - prohlášení, které je zřejmě nepodložené - proto ta otázka.

Otázka: Kdo řekl, že jsi to nemohl udělat?

Odpověď: No přece já!

4m) FALEŠNÝ DŮVOD (třeba jen nesprávně vyjádřený)

Vezmi si rukavice, venku je zima!

Námitka: když si vezmu rukavice, tak už venku zima nebude? Námitka je ovšem jen vtip,

ale často třeba nepochopíme důvody našeho oponenta . . .

4n) MNOHO OTÁZEK (jen zdánlivě související)

Kdy jste měl tu bouračku a proč jste se naboural? Kam jste jel a co jste udělal pak, když jste se tam nedostal? Proč jste se tam nedostal? Co byste dělal, kdybyste se tam dostal?
Pozn. Málokdy je TÁZAJÍCÍ takový blb, zde jde spíše o to, tázaného poplést.

(pokračování příště)